

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 152/2021

Dnro ESAVI/28315/2020

18.5.2021

ASIA

Pohjaveden pysyvä alentaminen Laitilan keskustan kohdalla ja valmistelulupa, Laitila

HAKIJA

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 7.10.2020 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa pohjaveden pysyvään alentamiseen Laitilan kaupungissa sekä lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuleamista.

Luvan hakemisen peruste ja toimivaltainen lupaviranomainen

Vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §:n 2 momentti ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Hankealue sijaitsee Laitilan kaupungin keskustan kohdalla valtatie 8 km-luvuilla 1 000–2 340. Toiminta sijoittuu kiinteistön 400-895-0-8 alueelle. Alue on nykyinen Turku-Oulu valtatiealue.

Oikeudet tarvittaviin alueisiin

Valtatiealue on Suomen valtion omistuksessa. Lunastettavat tiealueet otetaan haltuun maantietoimituksella.

Vesitaloushanke

Hankesuunnitelma

Valtatie 8 parannetaan lähes nykyiselle paikalleen. Tien parantamisen yhteydessä kantatie 43 (Ukitie/Eurantie) ja valtatie 8 liittymään rakennetaan eritasokiertoliittymä, jolta on rampit valtatielle Turun ja Rauman suuntiin. Liian lyhyiden liittymäväliden vuoksi Kaukolan-/Erik Sorolaisen tieltä ei voida rakentaa rampeja valtatielle Turun suuntaan. Liikenneyhteyden varmistamiseksi sekä Turun että Rauman suuntiin liittymätyyppinä käytetään suuntaistasoliittymiä, joilta on rinnakkaistieyhteydet valtatieltä 8 Kaukolan-/Erik Sorolaisen tielle.

Tien tasausta lasketaan oleellisesti alemmas Laitilan keskustan kohdalla. Valtatie 8 on suunniteltu kulkemaan leikkauksessa km-luvuilla 1 000–2 350. Leikkaus ulottuu syvimmillään vajaa 2 m pohjavedenpinnan alapuolelle, ja km-luvuilla 1 080–1 150 sekä 1 940–2 200 tie leikkautuu kallioon. Pysyvä tien kuivatuskorkeus tulee olemaan +11...+14,5 m.

Alueella, jossa pohjavedenpinta mahdollisesti laskee, pohjan vahvistuksena on massanvaihto Meijerin risteyssillan (S3) itäpuolisissa luiskissa. Muilta osin alueen maaperä sallii tien rakentamisen maavaraisesti. Kallioleikkausten kohdilla tie perustetaan kalliovaraisesti.

Rakentamisen aikaisessa kuivauksessa hyödynnetään nykyisen tien kuivatusjärjestelmiä. Päätien kuivatusvedet johdetaan tien kuivatusjärjestelmään, jota pitkin vedet johtuvat painovoimaisesti Sirppujoen rannassa olevaan viivytysaltaaseen ja siitä Sirppujokeen. Avo-ojaosuuksilla tehdään ojien perkausta tarvittaessa. Myös nykyisen tien kuivatus on toteutettu vastaavalla tavalla mutta ilman viivytysallasta.

Rakentamisen aikana pohjavettä joudutaan pumppaamaan pois työaikaisesta kaivannosta, jotta rakennustyöt saadaan suoritettua. Tämä pumppattava määrä on suuruudeltaan sama kuin valmiin tierakenteen eli 100–150 m³/d. Tien valmistuttua kaikki kuivatus tapahtuu tien kuivatusjärjestelmän kautta.

Ympäristön tila ja vaikutusarvio

Lähiympäristö, kaavoitus ja maankäyttö

Hankealueella on voimassa 20.3.2013 vahvistettu Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaava. Kaavassa Laitilaan on merkitty valtatielle (vt) uudet eritasoliittymät Kaukolantien ja kantatien 43 liittymiin. Kaavassa hankealue sijoittuu osittain pintaveden muodostumisalueelle (pma), jonka kaavamääräyksen mukaan suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pintaveden suojelu siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyttä ei vaaranneta. Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Hankealueella on voimassa Laitilan keskustan ja sen ympäristön osayleiskaava, joka on Laitilan kaupunginvaltuuston hyväksymä 8.6.2009 lukuun ottamatta Meijerin aluetta. Meijerin alueella ei näin ollen ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Valta- ja kantatien linjaukset ja uudet erotasoliittymät on esitetty osayleiskaavassa.

Hankealueella on useita voimassa olevia asemakaavoja Sirppujoen ja Vierumäentien ja valtatie 8 liittymän välisellä osuudella. Tiealueet on merkitty kaavoihin merkinnällä maantien liikennealue (LT). Kantatiehen 43 rajautuvilla alueilla on koko hankealueella voimassa useita asemakaavoja:

- Wirvoitusjuomatehtaan asemakaavan muutos ja laajennus (26.1.2015)
- Hartikkalan asemakaavamuutos (14.3.2011)
- Isotuvan alueen asemakaavamuutos (26.4.2011)
- Korttelin 5021 asemakaavan muutos (8.12.2008)
- Kalliomäen asemakaava ja asemakaavan muutos (9.6.2003)
- Kylänpää I -alueen asemakaavamuutos (4.2.2008)

- Meijerin asemakaava ja asemakaavan muutos (Täydennetty 2003)
- Sirppujoen puukerrostalojen asemakaavan muutos (29.10.2018)
- Keskustan 2. alueen asemakaavan muutos ja laajennus (20.12.2004)
- Palken alueen asemakaavan muutos (3.9.2012)
- Sirpunkeitaan asemakaava ja asemakaavan muutos (11.12.2000)
- Vierumäen risteyssillan asemakaavamuutos (3.2.2014)
- Korttelin 12 asemakaavamuutos (10.12.2007)

Kaavamuutoksia on käynnissä tien läheisyydessä, jotta tien vaatimat rakenteet saadaan mahtumaan kaavoihin. Kaavoissa on siis osoitettu kortteleita muun muassa maantiealueeksi, katualueeksi, autopaikkojen kortteli-alueeksi sekä erityisalueiksi. Tiesuunnitelman laatimisen kanssa samanaikaisesti ovat käynnissä seuraavat asemakaavojen muutokset:

- Hartikkalan kortteleiden 5021, 5022 ja 5023 asemakaavan muutos
- Valtatien 8 pohjoispuoleisten alueiden asemakaavan muutos
- Meijerin alueen asemakaavan muutos
- Valtatien 8 pohjoisen risteuksen alueen asemakaavan muutos
- Erik Sorolaisen tien kiertoliittymän asemakaavan muutos
- Kortteleiden 5002, 5026 ja 442 asemakaavan muutos

Pohjavesi

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Laitilan keskustasta Paltilaan ulottuva Paltilan pohjavesialue. Likiäärin tielinjauksen km-luvulla 2 150 sijaitsee pohjavedenjakaja. Alueella on kallio, jonka päältä pohjavedet virtaavat sekä länteen että itään. Lupa-hakemuksen kohteena olevalta alueelta pohjavedet virtaavat pääasiassa kohti länsi-lounasta ja Sirppujokea.

Pohjaveden virtausmallinnus

Tien rakentamisen pohjavesivaikutuksia on arvioitu numeerisen pohjaveden virtausmallin avulla. Lähtötietoina on käytetty hankkeen pohjatutkimustietoja sekä mitattuja pohjaveden korkeuksia. Maaperän vedenjohtavuudet on selvitetty slug-testein.

Mallinnus on tehty Processing Modflow -ohjelmistolla ja Yhdysvaltojen Geologisen tutkimuskeskuksen kehittämällä MODFLOW-koodilla (modular finite-difference flow model). Lähtöaineiston käsittelyyn ja muokkaukseen on käytetty ArcMap- ja Surfer -ohjelmistoja.

Virtausmalli koostuu neljästä päällekkäisestä kerroksesta. Mallinnetun alueen pituus itä-länsi suunnassa on 1 840 m ja pohjois-etelä suunnassa 1 420 m. Yksittäisen solun koko on 5 m x 5 m, joten yhdessä mallikerroksessa soluja on 105 648 ja koko mallissa 422 592.

Virtausmallin kalibroinnissa käytettiin vuoden 2018 sademäärää, jolloin mallin aktiivisella alueella pohjaveden muodostumismäärä oli hieman vajaa 300 m³/d. Virtausmalli kalibroidiin havaintoputkista vuonna 2018 mitattujen pohjaveden pinnan korkeuksien keskiarvon avulla. Irtomaapeitteen hydroaulisen johtavuuden arvoja säädettiin kalibroinnin edetessä, ja kalibroidut arvot vaihtelivat välillä 0,05–1,5 m/d.

Kalibroidulla virtausmallilla suoritettiin tasapainotilan (steady-state) simulaatio tilanteessa, jossa valtatie 8 alueella pohjaveden pintaa laskettiin pysyvästi suunnitellun uuden tasauksen mukaiselle kuivatuskorkeudelle, noin välillä +11...+14,5 m. Simulaatiossa pohjavesi sai vapaasti virrata kuivatusrakenteeseen eli pohjaveden suotautumista estäviä rakenteita ei käytetty.

Tulosten perusteella pohjaveden pinta laskee muutaman sadan metrin etäisyydellä valtatiestä 8. Suurimmillaan alenema on noin 5 m alueen kaakkoisosassa, jossa on kuitenkin kalliota. Tällä perusteella vaikutukset ovat todellisuudessa tätä pienemmät. Valtatie 8 kuivatusjärjestelmään pysyvässä tilanteessa suotautuvan pohjaveden virtaama on simulaation perusteella noin 100–150 m³/d.

Pohjaveden alentamisen vaikutukset

Pohjavedenpinnan alentaminen savikkoalueella saattaa aiheuttaa rakennusten tai rakenteiden haitallista painumista. Yleissuunnitelmavaiheen selvityksen mukaan yhdellä kiinteistöllä on mahdollisesti aiheutuva painumariski, koska alueella saattaa olla maanvaraisen perustuksen alapuolella kantavan kerroksen alla ohut kerros savea. Tutkimusten perusteella painumariski on kuitenkin hyvin pieni, vaikka pohjavesi laskisi rakennuksen kohdalla 1–2 m. Tiesuunnitelmavaiheessa tehdyn pohjaveden virtausmallin mukaan voi kyseisen rakennuksen kohdalla pohjavesi laskea pahimman skenaarion mukaan 1 m. Muut rakennukset alueella, jossa pohjavesi mahdollisesti laskee, on perustettu maanvaraisesti kantavalle maaperälle.

Rakentamisen aikana suoritettavat kaivutyöt voivat aiheuttaa pohjaveden paikallista samentumista. Veden laadun muutokset ovat kuitenkin väliaikaisia ja liittyvät vain aktiiviseen kaivuvaiheeseen. Valmiit rakenteet eivät aiheuta vaikutuksia pohjaveden laatuun. Hanke ei aiheuta pohjaveden pilaantumista.

Yksityiskaivot

Hankkeen vaikutusalueella on kahdeksan kiinteistöä, jotka eivät ole liittyneet kunnalliseen vesijohtoverkostoon. Kuusi kiinteistöistä sijaitsee Ilomäenkujalla ja Kyntäjäntiellä. Yhdellä kiinteistöllä sijaitsee porakaivo, josta johdetaan vesi myös neljälle muulle kiinteistölle.

Pohjaveden alentamisen arvioidulla vaikutusalueella on neljä päivittäisessä käytössä olevaa talousvesikaivoa. Kaivot K1 ja K4 ovat porakaivoja, eikä hankkeella ole niiden käyttöön tai veden laatuun vaikutuksia. Kaivo K2

sijaitsee alueella, jossa pohjavedenpinta saattaa virtausmallin mukaan laskea 3 m. Kaivo on alle 3 m syvä, joten on mahdollista, että vedenotto kaivosta estyy pohjaveden alentamisen seurauksena. Kaivo K3 sijaitsee alueella, jossa virtausmallin mukaan pohjaveden pinta laskee korkeintaan metrin. Kaivokartoituksessa selvisi, että kaivossa on vettä noin 1,3 m. On siis mahdollista, että vedenotto kaivosta estyy pohjaveden alentamisen seurauksena. Kaivon veden laatuun ei tien rakentamisella ole vaikutuksia, koska kaivo sijaitsee pohjaveden virtaussuunnassa yläpuolella.

Maaperä

Pohjatutkimusten perusteella valtatie 8 maaperä km-lukujen 0–1 350 osuudella on pintamaiden ja täytekerrosten alla lähinnä hiekkamoreenia. Kallio nousee osuudella paikoin lähelle maanpintaa.

Km-luvuilla 1 350–1 900 pintamaiden ja täytekerrosten alla on 0–3 m paksu savi-silttikerros ja sen alla on lähinnä silttiä ja moreenia. Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan mukaan savikkoalue ulottuu pohjoisessa Kauppakadulle asti ja etelässä Pilppulantielle.

Km-luvuilla 1 900–2 350 osuudella pintamaiden ja täytekerrosten alla pohjamaa on lähinnä hiekkaa ja moreenia.

Maaperän pilaantuneisuus

Hankkeen arvioidulla vaikutusalueella on yhdeksän maaperän tilan tietojärjestelmään merkittyä mahdollisesti pilaantunutta kohdetta. Lähimpänä tietä ja aluetta, jossa pohjavettä alennetaan, sijaitsee vanha pesula sekä edelleen toimiva polttoaineen jakeluasema. Polttoaineen jakeluaseman osalta on tehty maaperän kunnostusta ja pohjavesitarkkailua. Tulosten perusteella pohjavedessä oli vuonna 2007 muun muassa bensiinin lisäaineina käytettävää MTBE:tä (8,8...166 µg/l). Pesulan luona olevassa kaivossa (hankkeessa kaivotunnus K4) ei viimeisimmässä vuonna 1999 otetussa näytteessä todettu huoltoasematoiminnan vaikutuksia. Kokonais-VOC -pitoisuus oli kuitenkin 17 µg/l. Molemmat kohteet sijoittuvat siten, että pohjaveden virtaus on luontaisesti alueilta kohti tietä.

Pohjaveden virtausmallia varten alueen maaperän vedenjohtavuutta tutkittiin slug-testein. Polttoaineen jakeluaseman ympäristössä maaperän vedenjohtavuus on heikko, luokkaa 10-8...10-9 eli siltin/hienoainesmoreenin tasoa. Pesulan luona maaperä on hieman paremmin vettä johtavaa, luokkaa 10-6 eli hienon hiekan tasoa. Tällä perusteella tien rakentamisen ja kuivatuksen seurauksena ei ole todennäköistä, että maaperässä tai pohjavedessä mahdollisesti olevat pilaavat aineet lähtisivät merkittävästi liikkumaan.

Mikäli kaivantoon suotautuvassa vedessä tai maaperässä todetaan aistinvaraisesti MTBE:n hajua (aineen hajukynnys vedessä 15 µg/l, maaperässä 11 mg/m³), veloitetaan urakoitsijaa olemaan yhteydessä tilaajaan. Rakennussuunnitteluvaiheessa laaditaan tarkka toimintaohje näitä tilanteita

varten. Toimintaohje toimitetaan tiedoksi luvan valvovalle viranomaiselle ennen töiden aloittamista.

Muut kohteet ovat kauempana tiestä ja niiden alueella arvioitu pohjaveden alenema on melko pieni. Myös maaperän vedenjohtavuus on heikko muiden kohteiden kohdalla.

Happamat sulfaattimaat

Geologian tutkimuskeskus (GTK) on tutkinut happamien sulfaattimaiden esiintymistä Laitilan alueella. Pohjaveden alentamisen vaikutusalue sijoittuu luokituksessa pienen ja hyvin pienen todennäköisyyden alueille. Toteutettu pohjaveden alentaminen ei aiheuta merkittäviä happamien sulfaattimaiden aiheuttamia vaikutuksia. Hankealueen ulkopuolelta (mm. Paltilan pohjavesialueelta) otettujen pohjavesinäytteiden pohjaveden pH on ollut välillä 6,6...7,7, mikä tukee edellä mainittua arviota. Lisäksi kaivosta K3 on vuonna 2006 otettu vesinäyte, jonka pH oli 6,7.

Pintavedet

Hankealue sijaitsee Sirppujoen yläosan valuma-alueella. Sirppujoki saa alkunsa Laitilan pohjoispuolelta Malvonjokena ja laskee Uudenkaupungin makeavesialtaaseen ja siitä mereen. Sirppujoki kuuluu tyypiltään keskisuurin kangasmaiden jokiin, sen pituus on noin 26 km ja valuma-alue pinta-alaltaan noin 438 km². Sirppujoen valuma-alue on hankealueen kohdalla 207,5 km².

Sirppujoessa ei ole aktiivisia seurantapistettä. Sirppujoen ekologinen tila on luokassa "Voimakkaasti muutettu tai keinotekoinen". Sirppujoki laskee merialueelle Ruotsinvesi-Velhonvesi -vesimuodostumaan, joka on myös luokiteltu samaan luokkaan kuuluvaksi.

Vaikutukset pintavesiin

Rakentamisen aikaiset pintavesivaikutukset johtuvat lähinnä työmaan kuivatusvesistä. Kaivannon kuivanapitovedet tullaan johtamaan olemassa oleviin ojiin ja sitä kautta vedet päätyvät Sirppujokeen. Kuivatusvesien mukana saattaa ojiin ja Sirppujokeen päätyä hienoainesta, joka voi aiheuttaa paikallista samentumista.

Valmiin rakenteen aiheuttamat vaikutukset pintavesiin ovat vähäiset. Alueen kuivatuksen periaatteet säilyvät pääosin nykyisellään. Nykyiset laskuojat perataan tarvittaessa ja laskuojan rummut osittain uusitaan.

Valtatien 8 kuivatusjärjestelmään pysyvässä tilanteessa suotautuvan pohjaveden virtaaman on arvioitu olevan noin 100–150 m³/d. Kun huomioidaan koko Sirppujoen valuma-alueen koko, määrä ei ole merkittävä. Suunnittelualueelta ei ole tiedossa pohjaveden laatutietoja, mutta Sirppujoen itäpuolelta otetuissa näytteissä mm. pohjaveden pH on ollut välillä 6,6–7,7,

joten näiltä osin pohjaveden johtaminen Sirppuojaan saattaa parantaa oja-veden laatua. Vedet Sirppujokeen tullaan johtamaan viivytysaltaan kautta.

Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Hankealueen lähistöllä ei ole Natura 2000 -alueita, joiden suojeluarvoihin rakentamisella voisi olla vaikutusta.

Sirppujoen uoman pohjan laatua tutkittiin alueella tehdyn suursimpukka-kartoituksen yhteydessä syksyllä 2019. Alueelta ei havaittu suursimpukoita, vaikka pohjan laatu on niille sovelias. Sirppujoen vesi on ajoittain varsin hapanta, esimerkiksi helmikuussa 2020 Sirppujokeen laskevien Laitilan ympäristön ojien veden pH oli noin 5. Sirppujoen valuma-alueella olevilla happamilla sulfaattimailla ja niistä johtuvalla ajoittaisella jokiveden happamuudella lienee osuutensa simpukoiden vähyyteen tai puuttumiseen Sirppujoessa Laitilan ympäristössä.

Maisema

Hanke sijoittuu olemassa olevalle tiealueelle eli sillä ei ole vaikutuksia maisemaan.

Hyödyt ja menetykset

Valtatien 8 parantamisella Laitilan keskustan kohdalla pyritään parantamaan liikenteen sujuvuutta sekä liikenneturvallisuutta. Eritasoliittymien rakentaminen sujuvoittaa valtatien liikennettä ja keskikaide vähentää kohtamisonnettomuuksien mahdollisuutta. Valtatien nopeusrajoitus voidaan nostaa 80 km/h:n. Turvallisuuden parantaminen vähentää sekä henkilövahinkoja että ympäristöön esim. polttoainevuodoista aiheutuvia haittoja.

Tien rakentamisen yhteydessä lisätään melusuojausta, mikä parantaa alueen viihtyvyyttä. Samalla ympäristömelun ohjearvojen ylittävien kiinteistöjen määrä laskee 28:sta seitsemään.

Arvio vahingoista

Arvio syntyvistä menetyksistä ja niiden korvattavuudesta

Hankeesta ei aiheudu merkittäviä pysyviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön eikä ympäristön toiminnoille. Mikäli ennalta arvioimattomia haittoja tai vahinkoja syntyisi, korvaa hakija ne täysimääräisinä.

Yleissuunnitelmavaiheen selvityksen mukaan yhdellä kiinteistöllä on mahdollinen painumariski. Mahdollisiin painumariskikohteisiin asennetaan painumapultit, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia voidaan seurata. Seurantatulosten perusteella päätetään mahdollisten vahinkojen korvaamisesta.

Kaivot K2 ja K3 sijaitsevat vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella eikä kummallekaan kiinteistölle ole myönnetty vapautusta liittymisvelvoitteesta. Hakija katsoo, että kiinteistöjen liittäminen verkostoon on kiinteistöjen omalla vastuulla. Hakija voi tarvittaessa huolehtia kiinteistöjen väliaikaisesta vedenjakelusta rakentamisen aikana.

Vesistön käytölle ei aiheudu korvattavaa haittaa.

Tarkkailu

Vaikutustarkkailu

Esitetty seurantaohjelma on voimassa rakentamisen valmistumiseen asti. Rakentamisen jälkeen tehtävän seurannan tarve arvioidaan rakentamisen aikana saatujen tulosten perusteella ja tämä seurantaohjelma toimitetaan hyväksyttäväksi Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle. Myös rakentamisen aikana seurantaohjelmaa voidaan muuttaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksynnällä.

Pohjavesitarkkailu

Pohjaveden pintoja esitetään seurattavaksi havaintoputkista 1, 2, 5, 9, 12, 15, 16, 17 ja 18 kerran kuussa. Seuranta aloitetaan kolme kuukautta ennen rakentamistoimia ja sitä jatketaan koko rakentamisvaiheen ajan. Seurantatulosten perusteella arvioidaan seurannan tarve rakentamisen jälkeen.

Pohjaveden laatua esitetään seurattavaksi kaivoista K1 ja K3. Pohjavesinäytteet otetaan kerran ennen rakentamista, rakentamisen aikana sekä töiden valmistuttua. Pohjavesinäytteistä analysoidaan pH, sameus, happipitoisuus, kloridi, sulfaatti, nitraatti, nitriitti ja ammonium sekä liukoinen rauta ja mangaani.

Pintavesitarkkailu

Pintavesivaikutuksia esitetään seurattavaksi seuraamalla työmaalta poisjohdettavan veden laatua sekä Sirppujoen veden laatua. Vesinäyte otetaan työmaalta johdettavan poistoputken päästä tai kaivosta, johon vesi johdetaan. Näytteenottopisteen sijaintia ei voi vielä osoittaa ennen työmaan aluesuunnitelman laatimista. Työn valmistumisen jälkeen otettava poisjohdettavan veden näyte otetaan Sirppujoen lähelle rakennettavasta viivytysaltaasta lähtevästä vedestä.

Sirppujoen näytteenottopisteet ovat sekä purkupaikan ylä- että alapuolella. Sirppujoen pisteet ovat samat kuin siltapaikan S1 sekä Panimon (S11) ja Kappelin (S12) siltojen seurantapisteen. Siltapaikkojen vesilain mukaiset lupahakemukset ovat vireillä aluehallintovirastossa (dnro ESAVI/16621/2020, ESAVI/16624/2020 ja ESAVI/16625/2020).

Poisjohdettavan veden sekä Sirppujoen veden laatua seurataan kaksi kertaa rakentamisen aikana sekä kerran rakentamistöiden valmistuttua. Sirppujoesta vesinäytteet otetaan lisäksi kerran ennen rakentamista. Seurannassa hyödynnetään siltapaikan S1 seurantatuloksia.

Vesinäytteistä analysoidaan sulfaatti, alkaliniteetti, happipitoisuus, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), sameus, kiintoainepitoisuus, sähkönjohtavuus, pH, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi ja rautapitoisuus. Kullakin näytteenotokerralla näytteet otetaan pisteillä näytteenottosyvyyden puolestavälistä. Virtavesissä vesi ei ole kerrostunutta, joten näytteitä ei ole syytä ottaa eri syvyyksiltä.

Painumaseuranta

Maavaraisten rakennusten ja rakenteiden painumatarkkailua esitetään tehtäväksi arvioidulla vaikutusalueella. Mittaukset suoritetaan kerran ennen rakentamisen aloitusta ja rakentamisen aikana kerran kuussa.

Seurantaan esitetään vaikutusalueella olevaa yhtä maavaraista rakennusta. Rakennukseen asennetaan vähintään kaksi seurantapulttia. Seuratavien rakennusten lopullinen määrä selvitetään rakentamissuunnittelun yhteydessä, jotta tiedot kaikkien rakentamisen aikana olemassa olevien rakennusten perustamistavoista ovat varmasti ajantasaiset.

Kirjanpito ja raportointi

Seurannan tuloksista laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vuosiraportissa pohjavesinäytteiden analyysituloksia verrataan sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (683/2017) sekä vesienhoitoasetuksessa määritettyihin pohjaveden ympäristölaatuunormeihin (VNA 1040/2006). Raportoinnin yhteydessä voidaan tarvittaessa esittää muutoksia seurantaohjelmaan.

Kierroskohtaiset tulokset toimitetaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle noin kuukauden kuluttua näytteiden ottamisesta tai mittauskierroksen suorittamisesta.

Rakentamisen aikana järjestetään tarvittaessa ympäristötarkkailun seurantakokouksia yhdessä viranomaisten, urakoitsijan ja tarkkailusta vastaavan suunnittelijan kanssa.

Kaivojen vesinäytteiden tulokset sekä painumaseurannan tulokset toimitetaan kiinteistöjen omistajille tiedoksi.

Valmistelulupa

Hankkeelle haetaan valmistelulupaa, koska laajan ja pitkäkestoisen tiehankkeen läpivienti ja hallinnointi edellyttää, että työvaiheet voidaan suorittaa tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja vailla aiheetonta viivytystä.

Valmistelevia töitä ovat muun muassa puuston raivaus ja pintamaiden poisto uudelta tielinjalta sekä tarvittavien kuivatusvesilinjojen rakentaminen. Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa, ja kyseisten toimenpiteiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa ennalleen siinä tapauksessa, että lupahakemus hylätään. Mikäli hakemus hylätään, tien perustaminen leikkaukseen tulee suunnitella kokonaan uudelleen.

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 11.1.–17.2.2021.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Laitilan kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Laitilan Sanomat -lehdessä 15.1.2021.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja kalatalousviranomaiselta, Laitilan kaupungilta ja Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto

Lausunnossa on todettu mm. seuraavaa.

Sirppujen ekologinen tila on luokiteltu 3. vesienhoitokaudella välttäväksi ja voimakkaasti muutetuksi ja hydrologismorfologinen tila tyydyttäväksi. Veden laatu on ajoittain varsin hapanta ja valuma-alueella esiintyy happamia sulfaattimaita. Joen läheisyyteen kaivettava viivytysallas on alueella, jossa happamien sulfaattimaiden todennäköisyys on kohtalainen tai suuri.

Pohjavesialueiden suojelun kannalta hankkeen toteuttamiselle ei ole esitettyä. Lupaharkinnan yhteydessä on kuitenkin tarpeen huomioida pohjaveden alentamisesta yksityisille talousvesikaivoille mahdollisesti aiheutuvat haitat. Rakentamisesta saattaa aiheutua pohjaveden pinnan alenemista ja kaivojen käyttökelpoisuuden heikkenemistä erityisesti vaikutusalueella oleville rengaskaivoille.

Rakentamisen vaikutuksia pohja- ja pintavesiin on tarpeen tarkkailla ja esitetty vesientarkkailusuunnitelma on pääosin asianmukainen. Vedenlaadun tarkkailua on suositeltavaa tehdä kaikista vaikutusalueella olevista talousvesikaivoista ja laadun tarkkailuun sisällyttää esitettyjen laatuanalyysien lisäksi öljyhiilivedyt ja liuottimet, kun otetaan huomioon vaikutusalueella olevat mahdollisesti pilaantuneet kohteet. Sirppujoen pintavesien tarkkailuvelvoitteen osalta on suositeltavaa huomioida aluehallintovirastossa vireillä olevan siltapaikan S1 pintaveden tarkkailuvelvoite. Tarkkailusuunnitelma voidaan hyväksyä lupakäsittelyä koskevassa päätöksessä.

Rakennussuunnitteluvaiheessa laadittava toimintaohje mahdollisten pilaantuneiden maiden tai pohjaveden varalle on tarpeen edellyttää lupamääräyksissä.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto

Kalatalousviranomainen on ilmoittanut, että se ei anna lausuntoa asiassa.

Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Lausunnossa on todettu mm. seuraavaa.

Perusparannusta koskevan suunnittelualueen reuna sijaitsee noin kilometrin päässä Palttilan vedenottamosta. Palttilan raakavesikaivon korkein mitaustulos on ollut +9,48 m. Nykyisellä vedenottomäärällä pohjavedenkorkeus ei ole noussut yli +9,18 m:n. Pohjaveden pysyvällä alentamisella ei pitäisi olla vaikutusta Palttilan raakavesivarantoihin, mikäli pysyvä tien arvioitu kuivatuskorkeus tulee olemaan alimmillaan +11,0 m. Perusparannuksen vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin tulee kuitenkin tarkkailla vaikutusalueella eri rakennusvaiheissa ja poikkeustilanteissa sekä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ympäristön pilaantumisen ehkäisemiksi.

Laitilan kaupungin lausunto

Laitilan kaupungin lausunto on yhteneväinen Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon kanssa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty yhteensä kolme muistutusta. Niissä esitetään seuraavanlaisia huomioita ja vaatimuksia.

Muistutus 1

Raimo Mäkelä (Sannala 400-419-3-120) on todennut käyttävänsä rengaskaivoa yhteisesti naapurikiinteistön kanssa. Vettä on käytetty puutarhojen kasteluvetenä. Vesi on juomakelpoista ja sitä on riittänyt vuoden ympäri. Pohjaveden alentaminen lopettanee mahdollisuuden kaivoveden käyttöön. Tämä etu on ollut merkittävä, kun ei ole tarvinnut maksaa kalliista vesijohdovedestä. Miten edun menettäminen korvataan?

Muistutus 2

Tapani ja Anja Kokemäki (Lohimäki 400-419-6-52) ovat todenneet hakemusasiakirjojen olevan epätäydellisiä, eivätkä ne kerro alueen todellista tilannetta.

Muistuttajien kiinteistöllä on käytössä oleva talousvesikaivo, jota ei ole millään tavalla huomioitu hakemuksessa. Kaivoa ei ole kaivoluetelossa. Kaivo on alun perin ollut normaali rengaskaivo, mutta luultavasti veden vähyyden vuoksi sen pohjaan on tehty kallioporakaivo. Muistuttajat ovat ostaneet kiinteistön vuonna 2004 Laitilan kaupungilta.

Kaivo on aktiivikäytössä ja sillä kastellaan puutarhan kasvit ja marjapensaat sekä omenapuut. Lisäksi vuosittainen asfalttipihan pesu, tarvittaessa rakennuksen katon pesu, piha-altaan täyttö yms. tehdään kaivon vedellä. Vuosittainen käyttö vaihtelee kesän sateiden mukaan noin 800–1 500 m³. Käyttökuluina on vain pieni sähkönkulutus. Kaivon tuotto on niin hyvä, että porakaivopumppua ei tarvita, vaan normaali Mako-pumppu riittää. Tarkoituksena on ollut laittaa tähän porakaivoon maalämpöputket ja hoitaa pääosa talon lämmityksestä maalämmöllä.

Muistuttajat vaativat, että kaivon ominaisuudet säilyvät tai korvauksena tehdään uusi riittävän syvä porakaivo, jossa vedensaanti on vähintään vastaava kuin nykyisessä kaivossa.

Muistutus 3

Osuuskauppa Keula (Keula 400-419-5-144 ja Pitkäriipa 400-419-57-0) on edellyttänyt, että hanke toteutetaan niin, että se ei aiheuta haittaa tai olosuhdemuutoksia muistuttajan kiinteistöille. Muistuttaja pyytää nähtävään toteutussuunnitelmat, kun ne ovat valmiit.

Laitilan liikekeskuksen tontin alueella on savikerrostuma, jonka paksuus on suurimmillaan 5 m. Pohjaveden alentaminen tiealueella Laitilan liikekeskuksen välittömässä läheisyydessä alentaa pohjaveden painetasoa Laitilan liikekeskuksen tontin alueella. Pohjaveden painetason pysyvän alentumisen seurauksena savikerrostuma Laitilan liikekeskuksen tontin alueella kuituu.

- Savikerrostuman varaan rakennetut rakenteet (putkijohdot, katokset, tukimuurit) lisäpainuvat.

- Rakennuksen ulkoseinien alueella pihan rakennekerrosten lisäpainuminen aiheuttaa epätasaisten painumien vyöhykkeitä (paikoin rakennekerrokset tukeutuvat painumattomiin betonisiin perustusrakenteisiin).

Pohjaveden pinnan alentuminen ei vaikuta haitallisesti Laitilan liikekeskuk-
sen rakennuksen perustusrakenteiden olosuhteisiin.

On tärkeää, että pohjaveden pysyvän alentamisen ympäristövaikutukset
selvitetään tarkasti.

- On tehtävä tarkka geotekninen analyysi lisäpainumien määrän mittaamiseksi.
- On laadittava tarkka seurantaohjelma tiealueella tehtävien pohjarakennustöiden vaikutusten varmistamiseksi.
- On laadittava tarkat etukäteissuunnitelmat mahdollisten haittavaikutusten estämiseksi (esim. vettä läpäisemättömät pohjarakenteet).

Selitys

Aluehallintovirasto on varannut hakijalle tilaisuuden antaa selityksen saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Hakija on selityksessään todennut muun muassa seuraavaa.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Seurantaan lisätään kaikki tiedossa olevat vaikutusalueen kaivot sekä tarkkailuun esitetyt parametrit. Pintavesien osalta tullaan huomioimaan silta-
paikan S1 tarkkailuvelvoite. Lupahakemukseen ei ole vielä annettu ratkaisua.

Laitilan kaupunki ja ympäristönsuojeluviranomainen

Seuranta suoritetaan säännöllisesti ennen rakentamista sekä rakentamisen aikana hakemussuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Seurantatulosten perusteella ryhdytään tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin haittojen ehkäisemiseksi.

Muistutus 1

Kaivon tiedot on kerätty hankkeen käyttöön ja kaivo huomioidaan hankkeen tarkkailussa.

Hakija toteaa, että vesilain mukaan hankkeesta vastaava on velvollinen korvamaan lain tai siihen perustuvan luvan nojalla suoritetusta tai suoritettavasta toimenpiteestä aiheutuvan edunmenetyksen. Korvaussumma neuvotellaan tapauskohtaisesti.

Muistutus 2

Kaivon tiedot on kerätty hankkeen käyttöön ja kaivo huomioidaan hankkeen tarkkailussa.

Muistutus 3

Hankkeen tiesuunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä 30.9.–30.10.2020, jolloin muistuttajalla on ollut mahdollisuus tutustua tiesuunnitelmavaiheen suunnitelmiin. Hanke etenee rakentamissuunnitteluun myöhemmin määriteltävän aikataulun mukaan. Rakentamissuunnittelussa suunnitelmiin ei ole mahdollista tehdä muutoksia, joista saattaisi aiheuta tässä lupahakemuksessa esitettyjä suurempia pohjavesivaikutuksia.

Rakentamisen aikana on tarkoitus seurata vaikutusalueella olevien maavaraisten rakennusten mahdollista painumista. Seurantaan voidaan liittää myös muistuttajan kiinteistöllä olevat maavaraiset katokset. Koska hankkeen rakentamisen aikataulu ei ole selvillä, ei kaikkia painumaseuranta-kohteita voida vielä esittää seurantaohjelmassa. Rakennusten ja rakennelmien perustamistavat tarkastetaan rakentamissuunnitteluvaiheessa, jotta tiedot kaikkien rakentamisen aikana olemassa olevien rakennusten perustamistavoista ovat varmasti ajantasaiset.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Vesitalouslupa

Aluehallintovirasto myöntää Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastualueelle luvan pohjaveden pysyvään alentamiseen valtatie 8 parantamiseksi Laitilan kaupungissa hakemuksen 7.10.2020 ja sen täydennysten mukaisesti. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Pohjaveden pinnan alentaminen ja vesien johtaminen

1. Luvan saaja saa hakemuksen ja sen täydennyksen mukaisesti alentaa pohjaveden pintaa alimmillaan korkeudelle +11,0 m (N₂₀₀₀).
2. Kuivatusrakenteet on rakennettava 30.6.2020 päivättyjen "Suunnitelmaportti Vt8 plv - 180-1300" ja "Suunnitelmaportti Vt8 plv 1300-2900" (piirustukset nro 3T-1 ja 3-T2, mittakaava 1:2 000) sekä 7.12.2020 toimitetun piirustuksen "Liite 7, Vesien johtaminen" (mittakaava 1:4 000) mukaisesti.

3. Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei hankkeeseen kuuluvasta kuivatusvesien johtamisesta aiheudu vahinkoa alapuolisessa vesistössä tai maa-alueilla, joiden kautta vedet kulkevat.

Töiden suorittaminen

4. Ennen kaivutöiden aloittamista on varmistettava happamien sulfaattimaiden esiintyminen alueella. Viivytyksellä tulee tarvittaessa rakentaa niin, että happamuushaitoilta vältytään. Viivytykseltään rakennesuunnitelma tulee toimittaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle hyvissä ajoin ennen rakentamista.
5. Kaikista töiden aikaisista pilaantuneisiin maihin tai pohjavesiin liittyvistä havainnoista on ilmoitettava viipymättä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Rakennussuunnitteluvaiheessa on laadittava toimintaohje sen varalle, että töiden yhteydessä havaitaan pilaantuneita maita tai pohjavettä. Toimintaohje on toimitettava tiedoksi Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ennen töiden aloittamista.

6. Rakennustöiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen kuntoon. Rakennuspaikat ja niiden ympäristöt on työn jäljiltä siistittävä ympäristöön sopeutuviksi.

Kunnossapito

7. Luvan saajan on huolehdittava pohjaveden alentamiseen ja vaikutusten tarkkailuun liittyvien rakenteiden kunnossapidosta asianmukaisesti.

Korvaukset

8. Luvan saaja on velvollinen korvaamaan pohjaveden alentamisesta mahdollisesti aiheutuvan edunmenetyksen.
9. Mikäli hankkeen seurauksena on vedensaannin estyminen tai huomattava vaikeutuminen, on luvan saajan, ellei asiasta ole sovittu, viipymättä korvattava aiheuttamansa vahinko tai korvaukseen oikeutetun alueen omistajan tai muun erityisen oikeuden nojalla vettä ottavan niin vaatiessa hyvitettyä vahinko vesilain 13 luvun 15 §:ssä säädetyin toimenpitein. Mikäli asiaa ei saada sovittua, tulee luvan saajan laittaa asia korvausasiiana ratkaistavaksi aluehallintovirastoon.
10. Mikäli lupamääräyksessä 14 tarkoitettussa tarkkailussa tai muutoin havaitaan, että pohjaveden alentamisesta aiheutuu kaivoveden määrän olennaista vähenemistä tai laadun heikkenemistä vaikutusalueen kiinteistöillä, on luvan haltijan ilmoitettava asiasta Varsinais-Suomen elinkeino-,

liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kiinteistöjen talousveden saannin turvaamiseksi, mikäli kiinteistön omistajan kanssa ei toisin sovita.

11. Luvan saaja on korvaus- tai korjausvelvollinen, mikäli hankkeesta aiheutuu painumia ja niistä vaurioita rakennuksille tai rakenteille.

Mikäli hankkeesta aiheutuu painumia ja niistä vaurioita rakennuksille tai rakenteille, tulee luvan saajan sopia kiinteistön omistajien kanssa korjaustoimenpiteistä tai korvauksesta. Mikäli asiaa ei saada sovittua, tulee luvan saajan laittaa asia korvausasiانا ratkaistavaksi aluehallintovirastoon.

12. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava edunmenetyksen kärsineelle.

Tarkkailu

13. Hankkeen vaikutusalueella olevat maavaraiset rakennukset ja rakenteet tulee selvittää ja raportoida ennen töiden aloittamista.
14. Luvan saajan on tarkkailtava alueen pohjaveden ja pintaveden korkeutta ja laatua hakemuksen, täydennyksen ja hakijan selityksen mukaisesti hankkeen valmistumiseen asti. Tarkkailuun on sisällytettävä myös vaikutusalueen kaivojen vedenkorkeuden seuranta.

Vaikutusalueella olevien maavaraisesti perustettujen rakennusten ja rakenteiden painumia tulee seurata hankkeen valmistumiseen asti. Mittaukset suoritetaan kerran ennen rakentamisen aloitusta ja rakentamisen aikana kerran kuussa.

Tarkkailuohjelmaan voidaan tarvittaessa tehdä muutoksia Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen kanssa sopimalla. Muutokset eivät saa heikentää tarkkailun luotettavuutta, kattavuutta tai tavoitteita.

15. Välittömästi rakentamisen päätyttyä on laadittava uusi tarkkailuohjelma, joka on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksyttäväksi. Tarkkailuun tulee sisältyä pohja- ja pintaveden tarkkailun lisäksi painumatarkkailu. Jälkitarkkailua on tehtävä hankkeen valmistumisen jälkeen niin kauan, että pohjaveden pinnankorkeus on alueella vakiintunut, kuitenkin vähintään kaksi vuotta.
16. Tarkkailutulokset on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkkailutulokset on pyynnöstä annettava asianosaisille nähtäväksi.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

17. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin kymmenen vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

18. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.
19. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valmistelulupa

Aluehallintovirasto oikeuttaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Valmistelevia toimenpiteitä ovat tarvittavien kuivatusvesilinjojen rakentaminen. Puuston rai-vaus ja pintamaiden poisto uudelta tielinjalta eivät aluehallintoviraston näkemyksen mukaan tarvitse vesilain mukaista lupaa.

PERUSTELUT

Vesitalousluvan ratkaisun perustelut

Hankkeen tarkoitus

Pohjaveden pinnan alentaminen on tarpeen Laitilan keskustan kohdalla tehtävän valtatie 8 parannuksen ja tien tasauksen laskemisen vuoksi.

Hanke ei ole alueella voimassa olevan ja laadittavana olevan kaavoituksen vastainen.

Hankkeesta saatava hyöty

Valtatien 8 parantamisella Laitilan keskustan kohdalla parannetaan liikenteen sujuvuutta sekä liikenneturvallisuutta. Turvallisuuden parantaminen vähentää sekä henkilövahinkoja että ympäristöön esim. polttoainevuodoista aiheutuvia haittoja.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Hanke ei sijoitu yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle.

Hankkeella saattaa olla vaikutusta alueen talous- ja kasteluvesikaivojen käyttöön sekä alueelle maavaraisesti perustettujen rakennusten ja rakenteiden painumiseen. Hankealueelta johdetaan pohjavettä enintään 150 m³/d Sirppujokeen.

Aluehallintovirasto on määrännyt luvan saajan tarkkailemaan hankkeesta pohjavedelle, pintavedelle sekä rakennuksille ja rakenteille aiheutuvia vaikutuksia. Tarkkailuun otetaan mukaan kaikki alueen kaivot, myös porakaivot.

Luvan saaja on määrätty korvaamaan tai korjaamaan hankkeesta aiheutuneet haitat ja edunmenetykset. Kaivojen mahdollisen kuivumisen vuoksi on annettu lupamääräys vahinkojen kompensoimiseksi. Pääosa alueen kiinteistöistä on liittynyt vesijohtoverkkoon. Lupamääräykset turvaavat niiden kiinteistöjen vedensaannin, jotka ottavat talousveden tai kasteluveden omasta kaivosta.

Hanke on muutoinkin toteutettava vesilain 2 luvun 7 § mukaisesti siten, että vesistölle, vesiluonnolle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Vesienhoitosuunnitelma

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuoteen 2021 mukaan Sirppujoen ekologinen tila on luokiteltu välttäväksi ja voimakkaasti muutetuksi. Tavoitteena on hyvän tilan saavuttaminen vuoden 2027 jälkeen.

Hanke ei vaikuta haitallisesti vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Luvan myöntämisen edellytykset

Määräysten mukaisesti tehty pohjavedenpinnan alentamisen vaikutusten tarkkailu on riittävää mahdollisten haitallisten painumien ja pohjaveden sekä vesistöön johdettavan veden laadun heikkenemisen havaitsemiseksi.

Intressivertailu

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Valmisteluluvan perustelut

Laajan ja pitkäkestoisen tiehankkeen läpivienti ja hallinnointi edellyttää, että työvaiheet voidaan suorittaa tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja vailla aiheutonta viivytystä.

Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvassa tarkoitettut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Aluehallintovirasto ottaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen, Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen sekä Laitilan kaupungin vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

Muistutusten 1) ja 2) johdosta aluehallintovirasto on määrännyt luvan saajan tarkkailemaan hankkeen kaivoihin aiheuttamia vaikutuksia ja tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin vedensaannin turvaamiseksi tai korvaamaan edunmenetyksen.

Muistutuksen 3) johdosta aluehallintovirasto on määrännyt luvan saajan tarkkailemaan hankkeen rakennuksille ja rakenteille aiheuttamia vaikutuksia ja tarvittaessa korvaamaan tai korjaamaan aiheutuneet vauriot.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 16, 17 ja 18 §, 11 luvun 21 §, 13 luvun 7, 9 ja 15 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 2 254,50 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan muuta pohjavettä koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 1 670 euroa. Maksu peritään 35 prosenttia taulukon mukaista maksua korkeampana, jos työmäärä on taulukossa mainittua suurempi. Käsittelymaksu on siten $1\,670\text{ €} \times 1,35 = 2\,254,50\text{ €}$.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Laitilan kaupunki
Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Laitilan kaupungin verkkosivuilla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Laitilan Sanomat -lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Merja Antikainen ja esitellyt ympäristöylylitarkastaja Janita Peltonen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **24.6.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
 - laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
 - sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
 - päätös, johon haetaan muutosta
 - päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ESAVI/28315/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/28315/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Peltonen Janita 17.05.2021 11:41

Ratkaisija Antikainen Merja 17.05.2021 11:54